

Strasbourg, 17 april 2008

GVT/COM/II(2008)001

**RÅDGIVANDE KOMMITTÉN OM RAMKONVENTIONEN OM SKYDD FÖR
NATIONELLA MINORITETER**

**SVERIGES REGERINGS KOMMENTARER TILL
RÅDGIVANDE KOMMITTÉNS ANDRA YTTRANDE OM
GENOMFÖRANDET AV RAMKONVENTIONEN OM SKYDD FÖR
NATIONELLA
MINORITETER I SVERIGE**

(mottogs den 17 april 2008)

REGERINGSKANSLIET

Rådgivande kommitténs andra yttrande om ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter

Efter genomgången av den andra periodiska rapporten om ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter antog rådgivande kommittén sitt andra yttrande om Sverige den 8 november 2007.

Den 7 januari 2008 tog Regeringskansliet i Stockholm emot det andra yttrandet om Sverige och ombads i samband med detta att kommentera yttrandet senaste den 20 april 2008 samt offentliggöra detta. Rådgivande kommitténs andra yttrande publicerades på regeringens webbplats för mänskliga rättigheter www.manskligarattigheter.se den 30 januari 2008 och distribuerades även till minoritetsmedier.

Allmänna kommentarer

Sverige vill börja med att gratulera Alan Philips till ordförandeskapet i kommittén om skydd för nationella minoriteter samt tacka kommittén för en fantastisk insats. Expertkommitténs arbete med att ta emot, samla in och dra slutsatser av uppgifter om situationen för nationella minoriteter i Sverige är av stort värde för utformandet av regeringens minoritetspolitik.

Sverige har sedan antagandet av rådgivande kommitténs första yttrande 2003, fortsatt att uppmärksamma skyddet för nationella minoriteter och har i detta avseende vidtagit nya åtgärder till förmån för nationella minoriteter, däribland åtgärder som motverkar etnisk diskriminering och främjar kulturella aktiviteter.

Sverige välkomnar rådgivande kommitténs andra yttrande som man studerat ingående och med stort intresse. Sverige anser att rådgivande kommittén har gjort en utmärkt och grundlig analys som vittnar om de många kontakter kommittén haft med relevanta institutioner och samhällsgrupper i Sverige. Det samordnande departementet med ansvar för ramkonventionen – Integrations- och jämställdhetsdepartementet – har haft ett givande samarbete med kommittén och är positivt inställda till fortsatt dialog och utbyte av information och synpunkter. Sveriges regering vill uttrycka sin belåtenhet med den process som kommittén inlett och emotser mottagandet av ministerkommitténs rekommendationer med försäkran om fullständigt samarbete med rådgivande kommittén.

Särskilda kommentarer

Sverige tar till sig rådgivande kommitténs rekommendation att följa upp rekommendationer utfärdade av den parlamentariska antidiskrimineringskommittén och kan meddela kommittén att regeringen i mars 2008 lade fram en regeringsproposition till

riksdagen med förslag om en ny, omfattande antidiskrimineringslag samt en ny diskrimineringsombudsman.¹

Sverige tar också till sig, och delar, den oro som rådgivande kommittén uttalar med anledning av statistiken i Brottsförebyggande rådets rapport *Hatbrott 2006, En sammanställning av polisanmälningar med främlingsfientliga, islamofobiska, antisemitiska och homofobiska motiv från 2007*.² Sverige vill i detta sammanhang understryka att brottsstatistik allena inte ger en enkel bild av den faktiska brottsnivån i ett land. Statistik påverkas av såväl rättsliga som statistiska faktorer samt i vilken utsträckning brott anmäls och registreras. Den metod som används vid insamling av information för statistik över hatbrott skiljer sig väsentligen från den metod man använder för insamling av information för den officiella brottsstatistiken. Alla brott har en specifik kod i polisens brottsregistreringssystem för att de lätt ska gå att skilja från varandra. För hatbrott finns emellertid inga sådana koder. Därför söker man manuellt på specifika ord i anmälningarna för att på så sätt identifiera motiv som kan klassificeras som hatbrott.

Före 2006 ansvarade Säpo för statistiken över hatbrott i Sverige. Som framgår av Sveriges andra periodiska rapport överfördes detta ansvarsområde till Brottsförebyggande rådet 2006. Säpo och Brottsförebyggande rådet har använt sig av olika brottskoder, vilket delvis förklarar den statistiska ökningen av våldsamma främlingsfientliga brott under 2006.

Ett nytt motiv för hatbrott – s.k. islamofobiska hatbrott – infördes 2006. Dessa hatbrott gick i viss mån tidigare under den allmänna benämningen ”främlingsfientliga hatbrott”. Till följd av att man gjorde om brottskategorierna är det därför svårt att jämföra statistik för 2006 med föregående års.

I tidigare nämnda rapport från Brottsförebyggande rådet, diskuteras en möjlig ökning av antalet **anmälda** främlingsfientliga hatbrott i Sverige under 2006. Även om författarna till rapporten konstaterar att antalet anmälda främlingsfientliga hatbrott i Sverige ökade under 2006, bör det poängteras att det inte finns något material som stöder slutsatsen att den **nominella frekvensen för begångna brott** i denna kategori faktiskt ökat. Den eventuella ökningen av antalet anmälda våldsamma främlingsfientliga hatbrott kan vara ett tecken på att allmänhetens medvetenhet om, samt villighet att anmäla, hatbrott är på uppgång, vilket i så fall är en utveckling som regeringen välkomnar.

Polisen har på senare år anordnat ett flertal utbildningskampanjer på temat hatbrott och utredningar av misstänkta hatbrott har fått högre prioritet. Den möjliga ökningen av anmälda våldsamma främlingsfientliga hatbrott kan därför också tala för att polistjänstemän blivit mer uppmärksamma på olika motiv för hatbrott och därför kunnat uppdaga den här typen av brott i större utsträckning.

Sverige tar till sig rådgivande kommitténs förslag om bevakning av hatbrott med mer omfattande uppföljning av anmälda fall.³ Precis som rådgivande kommittén konstaterar är det i dagsläget inte möjligt att följa polisanmälda hatbrott

¹ Se 2:a rapporten om Sverige stycke 37 och 38

² Se 2:a rapporten om Sverige stycke 79

³ Se 2:a rapporten om Sverige stycke 80 och 81

hela vägen genom den rättsliga processen, dvs. i vilken utsträckning anmälda hatbrott resulterar i åtal och domstolsavgöranden. Denna brist är dessvärre gemensam för alla typer av brott. Sverige har inlett ett omfattande förbättringsarbete när det gäller tillhandahållandet av information och brottsstatistik. En av de saker som utreds för närvarande är hur uppföljningen av anmälda brott kan förbättras.

Sverige tar till sig kommitténs kommentarer angående lärarutbildning och kan berätta att regeringen har tillsatt en kommitté med uppgift att reformera lärarutbildningen i Sverige⁴. Kommittén kommer att föreslå nya åtgärder för lärarutbildningens mål, innehåll, struktur, format och styrmekanismer. Regeringen planerar också att tilldela kommittén nya uppgifter såsom att analysera hur lärarutbildningen i finska, samiska och meänkieli bör utformas för att tillgodose behovet av behöriga lärare i minoritetsspråken i grundskolan och gymnasieskolan.

Idag finns inga kurser i romani chib och jiddisch på svenska universitet och högskolor. Riksdagen anslog emellertid 2007 medel till utbildning i dessa språk på universitetsnivå.

Vidare tar Sverige till sig rådgivande kommitténs information om den oro som finns bland de nationella minoriteterna vad gäller konsekvenserna av att koncentrera kursutbudet för minoritetsspråk till färre universitet. Sverige vill i detta sammanhang göra följande påpekande.⁵ En av anledningarna till att man vill förlägga språkutbildningen till färre universitet är att ämnena är så små att man lätt får en vanskelig situation med få studenter och ett fåtal – i vissa fall bara en – lärare, något som Högskoleverket har kritiserat universiteten för. Det är också så att initiativet kommer från högskolorna och universiteten själva. Vad minoritetsspråken anbelangar har regeringen uppdragit åt några universitet att tillhandahålla utbildning i dessa ämnen. Detta innebär emellertid inte något hinder för andra högskolor och universitet att också anordna program eller kurser i dessa språk.

Sverige har också ett väl fungerande system för distansutbildning vilket ger många studenter möjlighet att studera vid universitet och högskolor utan att behöva flytta eller resa för att kunna delta i kurser.

Sverige tar till sig kommitténs kommentar om det starka beroendet av privata alternativ när det gäller undervisning i minoritetsspråk i Sverige. Kommittén rekommenderar myndigheterna att utforma utbildningssystemet på ett sätt som stöder privata initiativ.⁶

Sverige vill upplysa rådgivande kommittén om att det inte finns några skillnader mellan kommunala och privata skolor när det gäller hur dessa är reglerade med avseende på utbildning i minoritetsspråk. Tillgången till utbildning i minoritetsspråk är reglerad i såväl grundskoleförordningen som gymnasieförordningen. Dessa förordningar gäller både för privata och kommunala skolor.

⁴ Se 2:a rapporten om Sverige stycke 131.

⁵ Se 2:a rapporten om Sverige stycke 132

⁶ Se 2:a rapporten om Sverige stycke 140

Sveriges regering tar till sig rådgivande kommitténs kommentarer om rätten till modersmålsundervisning för nationella minoriteter.⁷ I budgetpropositionen för 2008 tillkännagav regeringen en kommande ändring av reglerna för rätten till modersmålsundervisning i finska respektive jiddisch. Genom ändringarna jämställs samtliga nationella minoritetsspråk.

Sverige tar även till sig rådgivande kommitténs kommentarer om den positiva utvecklingen av språkutbildning i samiska⁸ och vill i detta sammanhang tillägga att utbildning på samiska erbjuds på en gymnasieskola och en vuxenskola, båda i Jokkmokk.

⁷ Se 2:a rapporten om Sverige stycke 148

⁸ Se 2: rapporten om Sverige stycke 160, sista meningen